EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 20.5.2020
COM(2020) 527 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Ruotsin vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ruotsin vuoden 2020 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Ruotsin vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ruotsin vuoden 2020 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2019 vuotuisen kestävän kasvun strategian, mikä aloitti vuoden 2020 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Se otti huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 antaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan julistuksen. Komissio hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2019 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella myös varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Ruotsi kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(2) Ruotsia koskeva vuoden 2020 maaraportti[3] julkaistiin 26 päivänä helmikuuta 2020. Siinä arvioitiin Ruotsin edistymistä neuvoston 9 päivänä heinäkuuta 2019 hyväksymien maakohtaisten suositusten[4] noudattamisessa, aiempina vuosina

[1] EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 526 final.
[4] EUVL C 301, 5.9.2019, s. 117.

annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu, jonka tulokset julkaistiin samaten 26 päivänä helmikuuta 2020. Komissio päätteli analyysinsa perusteella, että Ruotsin makrotaloudessa on epätasapainoja. Erityisesti asuntojen yliarvostus yhdistettynä kotitalouksien velan jatkuvaan kasvuun aiheuttaa hallitsemattomien korjausliikkeiden riskin. Tällä voisi olla kielteinen vaikutus talouteen ja mahdollisesti myös pankkisektoriin. Mahdolliset kielteiset vaikutukset pankkisektoriin voisivat myös ulottua naapurimaihin, sillä niiden ja Ruotsin rahoitusjärjestelmät ovat sidoksissa toisiinsa. Viime vuosina on toteutettu jonkin verran toimenpiteitä näiden epätasapainojen korjaamiseksi. Näillä toimenpiteillä on kuitenkin toistaiseksi ollut vain vähän vaikutusta. Toimia tarvitaan edelleen tärkeillä osa-alueilla, joihin kuuluvat etenkin velkarahoitteisen omistusasumisen verokannustimet, asuntojen tarjonta ja erityisesti vuokramarkkinat.

(3) Maailman terveysjärjestö julisti 11 päivänä maaliskuuta 2020 covid-19:n virallisesti maailmanlaajuiseksi pandemiaksi. Pandemia on kansalaisten, yhteiskuntien ja talouden kannalta vakava kansanterveysuhka. Se asettaa kansalliset terveydenhuoltojärjestelmät kovan paineen alaisiksi, vahingoittaa globaaleja toimitusketjuja, heiluttaa rahoitusmarkkinoita, häiritsee kulutuskysyntää ja vaikuttaa kielteisesti useilla eri aloilla. Se uhkaa ihmisten työpaikkoja ja toimeentuloa sekä yritysten liiketoimintaa. Pandemia on aiheuttanut merkittävän talouden häiriön, jolla on jo vakavia vaikutuksia Euroopan unionissa. Komissio antoi 13 päivänä maaliskuuta 2020 tiedonannon[5], jossa kehotetaan toteuttamaan kriisin talousvaikutusten lieventämiseksi koordinoituja taloudellisia toimia, joihin osallistuvat kaikki kansallisen ja unionin tason toimijat.

(4) Useat jäsenvaltiot ovat julistaneet hätätilan tai ottaneet käyttöön hätätoimenpiteitä. Hätätoimenpiteiden olisi oltava ehdottoman oikeasuhteisia, välttämättömiä, ajallisesti rajoitettuja ja eurooppalaisten ja kansainvälisten normien mukaisia. Niihin olisi sovellettava demokraattista valvontaa ja riippumatonta laillisuusvalvontaa.

(5) Komissio antoi 20 päivänä maaliskuuta 2020 tiedonannon vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoinnista[6]. Lauseke, josta säädetään asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdassa, 6 artiklan 3 kohdassa, 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklan 3 kohdassa sekä asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 5 kohdassa ja 5 artiklan 2 kohdassa, helpottaa finanssipolitiikan koordinointia talouden vakavan taantuman yhteydessä. Tiedonannossaan komissio oli neuvoston kanssa samaa mieltä siitä, että kun otetaan huomioon odotettavissa oleva covid-19-epidemian aiheuttama vakava talouden taantuma, tämänhetkiset olosuhteet mahdollistavat lausekkeen aktivoinnin. Jäsenvaltioiden valtiovarainministerit yhtyivät komission arvioon 23 päivänä maaliskuuta 2020. Yleisen poikkeuslausekkeen aktivoiminen mahdollistaa tilapäisen poikkeamisen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta edellyttäen, että tämä ei vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä. Korjaavan osion osalta neuvosto voi myös päättää komission suosituksesta hyväksyä tarkistetun julkisen talouden kehityskaaren. Yleinen poikkeuslauseke ei keskeytä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisia menettelyjä. Se antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden poiketa niistä julkista taloutta koskevista vaatimuksista, joita tavallisesti sovellettaisiin, ja samalla

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

komissiolla ja neuvostolla on mahdollisuus toteuttaa tarvittavat politiikan koordinointitoimenpiteet vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa.

(6) On toimittava herkeämättä, jotta voidaan rajoittaa ja hillitä pandemian leviämistä, parantaa kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien kantokykyä, lieventää sosioekonomisia seurauksia toteuttamalla yrityksille ja kotitalouksille suunnattuja tukitoimia ja varmistaa työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden kannalta asianmukaiset olosuhteet työpaikoilla, kun taloudellista toimintaa käynnistetään uudelleen. Unionin olisi hyödynnettävä käytettävissään olevia välineitä kaikilta osin tukeakseen jäsenvaltioiden toimia näillä osa-alueilla. Samaan aikaan jäsenvaltioiden ja unionin olisi yhdessä valmisteltava toimenpiteitä, joita tarvitaan, jotta yhteiskunnassa ja taloudessa voidaan palata normaaliin ja jotta päästään takaisin kestävään kasvuun. Toimenpiteissä olisi otettava huomioon muun muassa vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos ja hyödynnettävä kaikki kriisistä saadut kokemukset.

(7) Covid-19-kriisi on korostanut sisämarkkinoiden tarjoamaa joustavuutta sopeutua poikkeuksellisiin tilanteisiin. Poikkeustoimenpiteet, jotka estävät sisämarkkinoita toimimasta normaalista, on kuitenkin poistettava heti, kun ne eivät enää ole välttämättömiä. Näin voidaan varmistaa nopea ja sujuva siirtyminen elpymisvaiheeseen sekä palauttaa tavaroiden, palvelujen ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus. Vallitseva kriisi on osoittanut, että terveydenhuoltoalalla tarvitaan kriisivalmiussuunnitelmia, joihin kuuluvat muun muassa parannetut hankintastrategiat, monipuoliset toimitusketjut ja välttämättömien tarvikkeiden strategiset varastot. Niillä on tärkeä merkitys laadittaessa laajempia kriisivalmiussuunnitelmia.

(8) Jotta jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön kaikki Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttämättä olevat varat lieventääkseen covid-19-pandemian poikkeuksellisia vaikutuksia, unionin lainsäätäjä on jo tehnyt muutoksia lainsäädäntöön[7]. Näillä muutoksilla lisätään joustavuutta sekä yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan menettelyjä. Lisäksi jäsenvaltiot voivat tilivuonna 2020–2021 kassavirtapaineiden vähentämiseksi hyödyntää 100 prosentin yhteisrahoitusosuutta unionin talousarviosta. Ruotsia kannustetaan hyödyntämään näitä mahdollisuuksia kaikilta osin, jotta se voi auttaa niitä yksittäisiä henkilöitä ja aloja, joihin haasteet eniten vaikuttavat.

(9) Pandemian sosioekonomiset seuraukset jakautuvat todennäköisesti epätasaisesti eri alojen ja alueiden välillä erilaisen erikoistumisen vuoksi. Seuraukset tuntuvat erityisesti alueilla, jotka ovat selvästi riippuvaisia matkailusta ja yleisemmin liiketoiminnasta, jossa kuluttajia palvellaan kasvotusten. Tähän liittyy huomattava alueellisten erojen kasvamisen riski Ruotsissa, mikä pahentaa pääkaupungin ja maan muiden alueiden tai kaupunki- ja maaseutualueiden välisten erojen jo havaittua hitaasti kasvavaa suuntausta. Kun otetaan huomioon, että riskinä on myös jäsenvaltioiden

---

[7] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/460, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite) (EUVL L 99, 31.3.2020, s. 5) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/558, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, joilla voidaan tarjota poikkeuksellista joustavuutta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöön covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (EUVL L 130, 24.4.2020, s. 1).

välisen lähentymisprosessin väliaikainen taantuminen, tämänhetkinen tilanne edellyttää kohdennettuja toimia.

(10) Ruotsi toimitti vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelmansa 27 päivänä huhtikuuta 2020 ja vuoden 2020 lähentymisohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2020. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(11) Ruotsiin sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota.

(12) Vuoden 2020 lähentymisohjelmassa hallitus ennakoi julkisen talouden rahoitusaseman, joka vuonna 2019 oli 0,4 prosenttia ylijäämäinen, heikkenevän 3,8 prosentin alijäämään suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Alijäämän ennustetaan supistuvan 1,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2021 ja muuttuvan 1,5 prosentin ylijäämäksi vuoteen 2023 mennessä. Julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen supistui 35 prosenttiin vuonna 2019, mutta vuoden 2020 lähentymisohjelman mukaan sen odotetaan kasvavan 40 prosenttiin vuonna 2020. Covid-19-pandemiaan liittyvä suuri epävarmuus vaikuttaa makrotalouden ja julkisen talouden näkymiin.

(13) Ruotsi on covid-19-pandemian seurauksena toteuttanut osana unionin koordinoitua lähestymistapaa budjettitoimenpiteitä terveydenhuoltojärjestelmänsä kapasiteetin lisäämiseksi, pandemian hillitsemiseksi ja avun tarjoamiseksi niille ihmisille ja aloille, joihin kriisi on erityisesti vaikuttanut. Vuoden 2020 lähentymisohjelman mukaan kyseiset budjettitoimenpiteet ovat 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Toimenpiteisiin sisältyy toimia terveydenhuoltopalvelujen vahvistamiseksi (0,1 % suhteessa BKT:hen), hätätuki vaikeuksissa oleville aloille (1,6 % suhteessa BKT:hen) sekä työmarkkina- ja sosiaalipoliittisia toimenpiteitä (0,2 % suhteessa BKT:hen). Lisäksi Ruotsi on ilmoittanut yritysten maksuvalmiutta tukevista toimenpiteistä, vaikka niillä ei olekaan suoria budjettivaikutuksia. Lähentymisohjelman mukaan näihin toimenpiteisiin kuuluvat erityisesti veronmaksun lykkäykset, joiden suuruus on enintään 6,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, sekä erilaiset lainatakaukset ja laajennetut luottojärjestelyt, joiden suuruus on noin 4,7 prosenttia suhteessa BKT:hen. Ruotsin toteuttamat toimenpiteet ovat kaiken kaikkiaan covid-19-epidemian johdosta toteutettavia koordinoituja taloudellisia toimia koskevassa komission tiedonannossa esitettyjen suuntaviivojen mukaisia. Toteuttamalla nämä toimenpiteet täysimääräisesti ja – sitten kun taloustilanne sen sallii – palauttamalla finanssipolitiikan tavoitteeksi maltillisella tasolla olevan julkisen talouden rahoitusaseman saavuttamisen keskipitkällä aikavälillä edistetään julkisen talouden kestävyyden säilymistä keskipitkällä aikavälillä.

(14) Komission kevään 2020 talousennusteen mukaan Ruotsin julkisen talouden rahoitusasema on –5,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2020 ja –2,2 prosenttia vuonna 2021 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Julkisen velan ennustetaan pysyvän alle 60 prosentissa suhteessa BKT:hen vuosina 2020 ja 2021.

(15) Komissio antoi 20 päivänä toukokuuta 2020 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen, koska Ruotsin ennakoidaan ylittävän vuonna 2020 alijäämän viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kaiken kaikkiaan analyysi viittaa siihen, että perussopimuksessa ja asetuksessa (EY) N:o 1467/1997 määriteltyä alijäämäkriteeriä ei noudateta.

(16) Ruotsin talous on hidastunut ennennäkemättömällä tavalla covid-19-pandemian puhjettua. Komission ennusteen mukaan työttömyys nousee 9,7 prosenttiin vuonna 2020 ja laskee 9,3 prosenttiin vuonna 2021. Yksityisen kulutuksen odotetaan vähenevän voimakkaasti erityisesti kaikkein riskialtteimmissa kulutusluokissa, kuten

liikenteessä, ravintola-alalla ja majoitusalalla. Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen ennustetaan laskevan jopa kulutusta jyrkemmin, mikä johtuu suurelta osin elpymisvauhtia koskevasta epävarmuudesta. Ruotsin viranomaiset aloittivat toimenpiteiden toteuttamisen varhaisessa vaiheessa ja ovat vähitellen laajentaneet politiikkatoimia pandemian leviämisen myötä. Toimenpiteet koskivat terveydenhuoltoa ja taloudellisten häiriöiden torjuntaa. Terveydenhuoltoon liittyviin toimenpiteisiin kuuluu keskushallinnon taloudellinen tuki, joka kattaa kaikki covid-19-pandemian aiheuttamat lisäkustannukset terveydenhuoltojärjestelmästä vastaaville alueille ja paikallisviranomaisille. Talouden alalla hallitus on toteuttanut monenlaisia toimenpiteitä yrityssektorin kustannusten alentamiseksi (lyhytaikaiset lomautukset, sairauspäivärahoista aiheutuvat kustannukset, työnantajan sosiaaliturvamaksujen perimättä jättäminen, luottotakaukset ja vuokranalennukset) sekä yritysten maksuvalmiuden varmistamiseksi (veronmaksun lykkääminen, mukaan lukien alv-maksut). Lisäksi Ruotsin keskuspankki (Riksbank) on päättänyt myöntää yrityksille lainoja pankkien kautta ja ostaa valtion ja kuntien joukkovelkakirjoja sekä katettuja asunto-obligaatioita ja ruotsalaisten finanssialan ulkopuolisten yritysten liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja ja yritystodistuksia. Näitä toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon pankkialan häiriönsietokyky. Keskuspankki on myös tehnyt valuutanvaihtosopimuksia muiden keskuspankkien kanssa varmistaakseen, että tärkeitä valuuttoja on rahoitusalan käytettävissä. Sosiaali- ja työmarkkinapolitiikkaa on laajennettu lisäämällä työttömyys- ja sairausetuuksia, alentamalla työttömyysvakuutusjärjestelmään pääsyä koskevia vaatimuksia sekä aktiivisella työmarkkina- ja koulutuspolitiikalla (vihreät työpaikat, Nystartjobb-ohjelman laajentaminen, kesäkurssit, korkea-asteen opiskelijoiden määrän lisääminen).

(17) Ruotsin covid-19-pandemian vuoksi toteuttamat lyhyen aikavälin toimenpiteet perustuvat asianmukaisten resurssien ja kapasiteettipuskurien turvaamiseen sekä terveydenhuollon työntekijöiden tehtävien ja vastuiden mukauttamiseen. Keskipitkällä aikavälillä tämän pitäisi johtaa myös oikea-aikaiseen ja maantieteellisesti tasapainoiseen terveydenhuoltoon sekä terveydenhuollon työntekijöiden asianmukaiseen sijoittamiseen eri ympäristöihin (esimerkiksi avohoitoon ja sairaalahoitoon) ja auttaa välttämään terveydenhuoltohenkilöstön rakenteellista puutetta. Ruotsin vahvan tutkimus- ja innovointialan hyödyntäminen tiedelähtöisissä toimissa voi edistää rokotteiden kehittämistä, hoitoja ja diagnostiikkaa sekä tutkimustulosten muuntamista kansanterveyspolitiikaksi.

(18) Osaamisen, erityisesti digitaalisten taitojen, saatavuuden tukeminen voi edistää tuottavuuden kasvua huipputeknologian aloilla tehtävän tutkimuksen ja innovoinnin kautta ja auttaa saavuttamaan Ruotsin kunnianhimoiset ilmasto- ja energiatavoitteet, jotka sisältyvät sen kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan. Investointeja tarvitaan myös maahanmuuttajataustaisten ja syntyperältään ruotsalaisten oppilaiden välisten koulutustulosten erojen kaventamiseksi. Työn korkea laatu on vaikuttanut merkittävästi työn tuottavuuden kasvuun, mutta tämä vaikutus oli lähes kadonnut ennen covid-19-kriisiä. On myös välttämätöntä integroida työmarkkinoille ryhmät, joiden potentiaalia ei hyödynnetty täysimääräisesti ennen kriisiä, kuten EU:n ulkopuolelta tulevat maahanmuuttajat ja vammaiset. Osaamisvaje on erityisen suuri koulutuksessa, terveydenhuollossa, sosiaalipalveluissa, tieto- ja viestintäteknologian alalla, teollisuudessa ja rakennusalalla.

(19) Talouden elpymisen edistämiseksi on tärkeää aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja, myös niihin vaikuttavien uudistusten avulla. Digitaali- ja mikroelektroniikka-aloilla yli 50 prosenttia

työnantajista ilmoittaa alalla olevan osaamisvajetta, joka vaikuttaa kasvuun. Julkisten tutkimusmenojen säilyttäminen suurina on välttämätön edellytys tuottavuuden parantamiselle. Työvoiman tuottavuuden kasvun palauttaminen edellyttää myös pääomaintensiteetin kasvua ja investointien lisäämistä huipputeknologian aloilla ja innovatiivisilla aloilla. Uusien digitaaliteknologioiden leviäminen pieniin ja keskisuuriin yrityksiin auttaa parantamaan tuottavuutta. Kriisi on osoittanut digitaalisen infrastruktuurin tärkeyden ja sen, että nopeita ja vakaita yhteyksiä on oltava saatavilla kaikissa ihmisten asuin- ja työskentelypaikoissa. Mobiililaajakaistan laajentaminen 700 MHz:n taajuusalueella on tärkeässä asemassa, samoin kuin mahdollisuus saada rahoitustukea kiinteän laajakaistan kehittämiseen. Tuleva 5G-huutokauppa antaa lisäsysäyksen Ruotsin talouden digitalisoinnille. Ilmastoneutraalin yhteiskunnan saavuttamista vuonna 2045 koskeva tavoite edellyttää myös tutkimukseen ja innovointiin tehtäviä investointeja, jotka mahdollistavat uusien kilpailukykyisten ratkaisujen kehittämisen ja toteuttamisen hiilestä irtautumiseksi, sekä koordinoiduja sosiaalisia toimia ja politiikkatoimia. Liikenne on ensisijainen kohde Ruotsin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä. Poliittisella asialistalla on ajoneuvokannan kokonaisvaltainen ja suhteellisen nopea muuttaminen vähäpäästöiseksi. Suunnitellut investoinnit rautatieinfrastruktuuriin ovat tärkeitä liikennemuotojakauman kehityksen kannalta ja Ruotsin kunnianhimoisen ilmastotavoitteen saavuttamiseksi. Liikenteen ja teollisuuden sähköistäminen edellyttää huomattavia investointeja sähköntuotantoon ja -jakeluun. Oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa koskeva ohjelmasuunnittelu kaudeksi 2021–2027 voisi auttaa Ruotsia vastaamaan joihinkin haasteisiin, joita siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen aiheuttaa, erityisesti maaraportin[8] liitteen D kattamilla alueilla. Näin Ruotsi voisi hyödyntää rahastoa parhaalla mahdollisella tavalla.

(20) Jatkuvat epäilyt rahanpesusta ovat vaikuttaneet ruotsalaisten pankkien maineeseen, ja rahanpesun estäminen on edelleen Ruotsin ensisijainen tavoite. Tehokas valvonta edellyttää lisää resursseja ja asianmukaisia menettelyjä riskiperusteisen lähestymistavan soveltamiseksi. Ruotsi on myöntänyt, että asianmukaisen valvonnan ja tutkimusten toteuttamiseen tarvitaan lisää resursseja, ja se on vahvistanut rahoitusvalvontaviranomaisensa valmiuksia. Valvontaviranomaisen valmiudet ovat kuitenkin edelleen alhaiset Ruotsin rahoitusalan kokoon verrattuna. Haasteita on edelleen, ja riskiperusteinen lähestymistapa on vielä pantava kaikilta osin täytäntöön.

(21) Vaikka näissä suosituksissa keskitytään pandemian sosioekonomisten vaikutusten korjaamiseen ja talouden elpymisen helpottamiseen, neuvoston 9 päivänä heinäkuuta 2019 hyväksymät vuoden 2019 maakohtaiset suositukset koskevat kuitenkin myös uudistuksia, jotka ovat keskipitkän ja pitkän aikavälin rakenteellisiin haasteisiin vastatessa olennaisia. Kyseiset suositukset ovat edelleen ajankohtaisia, ja niiden seuraamista jatketaan talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä koko ensi vuoden. Tämä koskee myös investointeihin liittyvästä talouspolitiikasta annettuja suosituksia. Viimeksi mainitut suositukset olisi otettava huomioon vuoden 2020 jälkeisessä koheesiopolitiikan rahoituksen strategisessa ohjelmasuunnittelussa, kriisiä lieventävät toimenpiteet ja ulospääsystrategiat mukaan lukien.

(22) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso tarjoaa unionissa puitteet talous- ja työllisyyspolitiikan jatkuvalle koordinoinnille, jolla voidaan edistää kestävää taloutta. Jäsenvaltiot ovat vuoden 2020 kansallisissa uudistusohjelmissaan arvioineet edistymistä Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden

[8] SWD(2020) 526 final.

saavuttamisessa. Varmistamalla, että jäljempänä esitettyjä suosituksia noudatetaan kaikilta osin, Ruotsi edistää kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja yhteisiä pyrkimyksiä varmistaa kilpailukykyinen kestävyys unionissa.

(23) Komissio on vuoden 2020 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Ruotsin talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2020 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2020 lähentymisohjelman ja vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Ruotsille viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Ruotsin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(24) Neuvosto on tutkinut vuoden 2020 lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto[9] ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

(25) Neuvosto on tutkinut vuoden 2020 kansallisen uudistusohjelman ja vuoden 2020 lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Näissä suosituksissa otetaan huomioon tarve puuttua pandemiaan ja helpottaa talouden elpymistä ensimmäisenä välttämättömänä askeleena epätasapainojen korjaamiseksi. Sen jälkeen kun suositukset on kohdistettu uudelleen pandemian sosioekonomisten vaikutusten korjaamista ja talouden elpymisen helpottamista koskevaan tavoitteeseen, yhdessäkään näistä suosituksista ei puututa suoraan makrotalouden epätasapainoon, jonka komissio on havainnut asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla,

SUOSITTAA, että Ruotsi toteuttaa vuosina 2020 ja 2021 toimia, joilla se

1. toteuttaa yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi; harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja; varmistaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn muun muassa kriittisten lääkinnällisten tuotteiden, infrastruktuurin ja työvoiman riittävällä saatavuudella;

2. edistää innovointia ja tukee koulutusta ja osaamisen kehittämistä; aikaistaa toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja talouden elpymisen vaalimiseksi; keskittää investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön, huipputeknologian aloihin ja innovatiivisiin aloihin, 5G-verkkoihin ja kestävään liikenteeseen;

[9] Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. tehostaa rahanpesun torjuntaa koskevaa valvontaa ja panee rahanpesun torjuntasäännöstön tehokkaasti täytäntöön.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja